

A Fodor András hálózati életműkiadásról

<http://inaplo.hu/fodorandras>

Az elvágott folytonosság

1997. június 14-én, családi ebéd után, épp szünő nyári zivatarban fuvarozom át apámat Budára, a Kelenföldi pályaudvarra. „*Elmondom neki, hogy vállaltunk lektori munkát. Nehéz dolog, mondja. Korán érünk ki, várakozunk a peronon. Fehér öltönyben van, kék csíkos ingben, nyári, fehér szövet cipőben. ... Megjön a vonat, felszáll, megy befelé a fülkék előtt, lehúzza egy ablakot, integet röviden.*”

Korabeli feljegyzésem már számítógépen készült, így nem lehetek biztos benne, hogy ruházatának és utolsó, általam láthatott mozdulatainak rövid leírása eredendően része volt-e, vagy csak két héttel később, *az elvágott folytonosság tudatában* fűztem hozzá, keresve a hirtelen fontossá vált részleteket.

Mindaz, amiből apám aznap önként kiszakadni indult – szerkesztőségek, kuratóriumok, bizottságok, könyvtári és irodalmi munkák, emberi és szakmai kapcsolatok rendszere – ez utolsó versíró elvonulás végeztével végleg megszakadt. A válalások, ígéretes és tervek nélküle lebomló szárait őszre elvarrta az idő, de a továbbvihetőket igyekeztünk megvalósítani: októberben elkészültünk a fonyódi szobában hátramaradt verskéziratok nyomdakész változatával (kötetben *Kései rádőbbenés* címmel 2001-ben jelentek meg a Masszi Kiadónál); a következő évben korrektúráztam a *Jelkereső* című, még általa összeállított műfordításkötetét (Felsőmagyarország Kiadó, 1998), és sajtó alá rendeztem a korábban elhatározott ifjúkori naplókiadást (*A somogyi diák* végül 1999-ben jelent meg a Pro Pannonia Könyvkiadó gondozásában).

1999-ben, még az emlékezés jegyében, a *Kortárs* felkérésére publikáltam az utolsó hónap naplóját (*Kortárs*, 1999/6.). Ez volt az egyetlen és évekig utolsó, apám szándékaitól független megjelenés, amelyet – élő szerzővel szemben is tapintatlan hangú – támadás ért (a naplóíró tévedése miatt, a közreadó lábjegyzetelt javításainak hiányáért – a *Kortárs* 1999/9. számában – amelyre a 11. számban reagáltam). Ám e kritikától függetlenül, maga a sajtó alá rendezett, erősen megszürt szöveg is évekre kedvemet szegte: betekintve a csalódások és keserűség mezsgyéire, a szélmalomharcok és székértáborok szabdalta irodalmi életbe – akkor úgy éreztem, ami szépet és maradandót emlékeiből és élményeiből létrehozhatott, azt apám megalkotta. A '80-as, '90-es évek kiadatlan naplónak sajtó alá rendezése távoli, kényes és nehéz terv maradt.

Az apámnak is említett kiadói lektorálásból addigra kiadói honlapok és folyóirat-webkiadások készítése lett, megragadott a hipertext-készítés és a webdesign kreativitása, az egyszemélyes publikálás lehetősége, az új média nyitottsága. Ami-

kor az ezredfordulón Sebestyén György az ELTE Könyvtártudományi Tanszékére hívott, legfőbb referenciám már egy kiadók és folyóiratok működését, aktivitását együtt láttató és archíváló weboldal, az *iNapló* (inaplo.hu) lehetett, amely honlapkészítő munkám „melléktermékeként”, a kezemen átfutó tartalomjegyzékek és kiadói újdonságjegyzékek folyamatos összehorolásaként születtek. Kezdetektől szerettem volna olyan gyakorlati feladatokon bemutatni a hálózati információkeresést, html-szerkesztést és webes publikációs formákat, amelyek részévé válnak a hasznos webtartalomnak, így az *iNaplót* alkalmasnak éreztem oktatási célú felhasználásra is: több évig kivonatoltuk, rendeztük hallgatóimmal a webre kerülő folyóiratok termését, hogy áttekinthetővé tegyük közös, kronologikus és tematikus felületen az élő irodalom sokfelől érkező újdonságait. A web 2.0 megjelenésével, az RSS feedek és feed-olvasók elterjedésével, valamint az EPA beindulásával a projekt létjogosultságát veszítette, oktatási célra olyan zártabb, megosztott hallgatói kutatómunkát lehetővé tévő projektet kerestem, amelyben nem kell versenyezni a CMS alapúvá vált web automatizált aktualitásával.

Apám életművének digitalizálása természetesen korábban is felvetődött. A kétezres évek közepén egyre több digitális archívum jelent meg retrospektív gyűjtőkörrel. A digitalizált művek eleinte egyszerű html oldalak voltak, begépeltek vagy OCR-eztek szövegek, jól vagy kevésbé jól korrektúrázva. A háttéranyagokkal és hivatkozásokkal leginkább felszerelt Digitális Irodalmi Akadémiába – Kossuth-díja ellenére – apám nem került be. Szerzői jogainak örököseként így kézenfekvőnek tűnt, hogy oktatási projektként, értékes irodalmi szövegek webrevitelét gyakorló könyvtáros hallgatókkal hozzuk létre tanprojektként hálózati életműkiadását. Vers-, esszé-, naplóköteteinek digitalizálása akkor túl nagy munkának tűnt – túl kevés tanulmányi értékkel: szkennelünk alig volt, a hallgatók csak elvétele rendelkeztek saját digitalizáló eszközökkel. Az *iNapló* gyűjtő-alkotó-rendszerző munkájának tanulságai alapján komplexebb, „értéknövelt”, hivatkozásokkal átszőtt, netán rendezhető webkiadványt képzeltem el, de komolyabb, adatbázis-alapú rendszerhez egyetlen kitarató programozót sem találtam a bölcsészkar vonzásterében. 2002-től így, a már megjelent naplóbejegyzések egyenkénti, aprólékos feldolgozásába kezdtünk, a teljesség igényének elvetésével, statikus weboldalakon.

A működés több, mint a lét

Amikor napjainkban az alkotói létforma válságáról beszélnek, a szerzői jogok értelmezési problémái között egyre inkább azt a látszatot keltik, hogy a múltban egyszerűen meg lehetett élni publikálásból, írásból, alkotásból. Apám naplója, akár nyers teljességében, akár a megjelent, erősen szűrt változatában, árnyalt bizonyíték arra, mennyire nem így volt, mennyi szervezést, munkát igényelt az alkotók fórumhoz juttatása, a művek befogadók elé tárása, a motiváció, az alkotói közeg és egzisztenciális körülmények fenntartása. Irodalomszervezőként, pályakezdők támogatójaként apám mindennapjainak krónikája egyben az alkotói problémák mindenkori láttelepe. Rendszerváltozás után és előtt, az ötvenes és hetvenes éveknek egyaránt megvoltak a maga nehézségei, „kitermelte” magának minden kor, s küzdelmet, megoldáskeresést igényelt valamennyi elmúlt évtized, ahogy napjainkban

a streaming vagy a közösségi média is alkalmazkodásra kényszeríti az alkotókat, a tudás és a művészi élmények közvetítőit. A kapcsolatok, szándékok, egymást keresztező sorsok időrétegeit átjárhatóvá tenni, a kronológiára és a költői pálya ívére kötni – ez vált a napló hálózati kiadásának céljává, s ennek lehetősége bátorított végül a személyes, öröklött feladat megosztására hallgatóimmal.

A gyakorlaton résztvevők egy-egy véletlenszerűen kiválasztott nap feldolgozására kapnak megbízást a megjelent napló időtartományából (1945–1979). A digitalizálás és korrektúra folyamata így csak a félév első óráit foglalja le, a továbbiakban adatbázistábla formájában strukturálják a szöveget, rekordokká különítik benne a tulajdonneveket, műcímeiket, hely- és időadatokat. A kialakított kulcsszó-rekordokban egységesített névmezők kötik össze az előfordulásokat, a korábban még föl nem vett nevek föl kutatása során a weben és az elérhető adatbázisokban keresnek a hallgatók. Dönteniük kell a kulcsszavak aktuális kontextusban elfoglalt szerepéről is, megkülönböztetve például *említett*, *szereplő*, vagy tartalmasabb leírások *témáiként* megjelenő személyeket.

Az XML, HTML és adatbázis formátumú tárolás keresztezéseként kialakított táblázatos feldolgozás lehetőséget ad arra, hogy egyetlen fájlban tárolják, indexeljék és abból html sablonba „öntve”, végleges, online stíluslapokkal formázott megjelenésében teszteljék munka közben a formálódó naplófeljegyzést.

A tábla indexoszlopaiból generált *mutató* a kulcsszavak előfordulásait betűrendben, kronologikusan, pontos szöveghelyekhez rendelt horgonyokig vezetve mutatja az elkészült dokumentumokban, a szöveghely pedig linkként vezet vissza a mutató hivatkozott pontjára. E mutató a teljes *Hálózati életműkiadást* átfogó keresztmutató; tartalmazza valamennyi részgyűjteményünk kulcsszavát és maguknak, a webre került dokumentumegységeknek a címtételeit is. A feldolgozott dokumentumok, így a napló-részletek tárolási formátuma is lehetővé teszi a későbbi átalakítást, konverziót, újabb jelzetek beiktatását, a meglévők kötegelt cseréjét.

Bár naplókiadásunk ebben a formában valószínűleg sosem lesz teljes, hiszen a félezer webre vitt naplófeljegyzés csak töredéke a teljes naplónak, mégis, igyekszünk szignifikáns mintát adni, eseményekben dús, szereplőkben gazdag napokat választani minden időszakból, egyenletesen.

Az idő foglya

A kiadott naplók kapcsán apám elzárkózott a névmutatók csatolásától, folyamatában értelmezhető történetként publikálta köteteit. A hálózati kiadás töredékességében a hipertext forma átjárhatóságával és a mutatóval pótoljuk a hiányzó linearitást, de feldolgozás közben, a kontextusukból kiragadott naplóbejegyzések megfejtése olykor számunkra is kihívást jelent – nem lehet mindig, minden hallgatónál teljes kötet, és magam sem ismerek fel keresztnévről minden szereplőt. A nyomozás, a gyakorta szükséges összetett keresés a feladat talán legszebb része, amelynek során minden résztvevő önkéntelenül is érzékenyebbé válik a korszakra vonatkozó információk kiszűrésében. Ami nélkülözhetetlen is, hiszen lépten-nyomon tapasztalhatjuk a kronologikus kereshetőség fogyatékoságát a weben. Nosztalgikus korszaktopikok, retro-honlapok, ilyen volt – ilyen lett kép-pár tárlatok bizonyítják a hiányt és az igényt a hálózati tartalom kívánalmaiban évtizedek óta.

Az apám életművére oly jellemző, költészetét átszövő időélmény tudatában korántsem éreztem tehát eretnekségnek a hálózati kiadás bővítését korábrázolással, párhuzamos történések megidézésével.

A kétezres évek első felében tettük egyetlen kísérletünket pályázati pénzek elnyerésére, hogy programozót alkalmazhassunk. A statikus, linkekkel átszőtt szövegkiadást kereshető, lekérdezhető adatbázissá alakítottuk volna, és közösségi naplófejlesztéssel körítetve, kronológiai közösségi háló irányába terveztük bővíteni. Fodor András naplója lett volna az a központi, folyamatosan hivatkozható, motiváló tartalmi szál, amelynek hiányában a legtöbb ezután elindult kronológiai startup kudarcot vallott (emlékszünk-e még pl. az ígéretes *Futrinka.hu* oldalra?). A kulturális örökségünk webrevitelét támogató pályázaton sok meglepő nyertes között – mi nem jártunk sikerrel. A naplófeldolgozás kötöttebb, pontos munkát igénylő szakasza mellett így azóta szabadabb, a hallgatói kreativitásra építő kronológiai gyűjtést is végzünk.

A kiosztott napon ható és róla másnap megjelent sajtóhírek csokrait korabeli napilapokból állítjuk össze, az érintett hónap képét kronológiai adatbázisokból válogatott eseménysorokkal, s akkor megjelent irodalmi havilapok tartalmát feldolgozva rajzoljuk a napló háttérévé. Szándékunk szerint színes, saját lábán megálló gyűjteményt fejlesztünk. Az elérhető források széles körét használjuk, pl. a korabeli amerikai mozik, rádiók toplistáit is feldolgozzuk, ízelítőt adva a hatvanas-hetvenes évek globális korhangulatából. Különös, a projekt értelmét igazoló élmény megtapasztalni, ahogy a mai egyetemistáknak a '60-as, '70-es évek történelmi eseményei, drámai kataklizmái gyakorta kevesebbet mondanak, mint a rádiókban, reklámzenékben, remixekben e korszakból újra előkerülő zenék, a kereskedelmi csatornákon reciklált korabeli filmsikerek. Tanulságos fölismerés, hogy mindez szimultán történt, s hogy a kor újságolvasója és tévénézője számára leginkább csak a mára végleg elfeledett pártfunkcionáriusok látogatásai és nyilatkozatai háttérében, díszletként jelent meg a híradásokban.

Mivel a kronológiai gyűjtést később kezdtük, a naplóhoz képest is lemaradásban vagyunk. A kreatív gyűjtést és linkelést segíti, hogy a hallgatók 2012 óta egységes, horgonyokkal és navigációs linkekkel előkészített googledocsokban dolgoznak. A kollaboratív munkavégzés mellett e könnyen kezelhető, „wysiwyg” felület enged a tartalom fejlesztésére koncentrálni, megkönnyíti a válogatott események linkelését Wikipédia oldalakra vagy egyéb, a hajdan cenzúrázott sajtóhírekhez felkutatott mai források felé.

Szó, zene, kép

A napra pontos, projektünkhöz köthető források után keresve szükségszerűen jutottunk el a FÉSZEK Klubhoz. A művészklubban csaknem két évtizeden át apám szervezte az irodalmi esteket, múzsák testvériségét hirdető, társművészeti rendezvényeket. A napjainkban létéért küzdő intézmény örömmel fogadta közeledésünket, készséggel kölcsönözte műsorfüzeteinek archívumát feldolgozásra.

A FÉSZEK '70 projektben a naplóhoz hasonlóan dolgoztuk fel a hetvenes évek programját. Az indexelt, mutatóba került kulcsszavak spektruma jóval színesebb, humoristáktól avantgárd művészekig terjed, premier előtti filmvetítések sokaságá-

tól a komolyzenei koncerteken át kabaréestekig lefedi szinte a teljes korabeli kultúra szereplőit, műveit, napra pontos előfordulásokkal. A projektben részt vállaló hallgatók gyakran bravúros kutatásokkal derítették ki az egységes névleírásokhoz szükséges életrajzi vagy keltezési adatokat, és reményeim szerint élő, színes képet kaphattak a hetvenes évekről.

A napló és életmű háttéranyagai közé apám tévében és moziban látott filmélményeit dokumentáló feljegyzései is bekerültek. Néhány filmkultúra iránt érdeklődő hallgató kapta feladatul a (jelenleg 1976–1980 és 1987–1996 között főként) napra pontosan vezetett filmnapló feldolgozását, a benne feltüntetett filmcímek és rendező-, szereplőnevek ellenőrzését. Bár a mutatóba bekerült adatok már pontosak, a projekt további fejlesztése céljaim között szerepel – érdemes lenne például az IMDb adatlapjaihoz kapcsolni tételeit. Sajátos, apámra jellemző érdekessége a filmnaplónak az osztályzás. Fordított sorrendű érdemjegyeit (1 = jeles) a rég elfelejtett tévéjátékoktól a klasszikus alkotásokig ízlésének megfelelően, következetes és meglehetősen szigorral alkalmazta.

A hagyaték fontos, de kényes, engedélyekhez kötött részét jelentik apám fényképei és amatőrfilmjei. A vendégségek, nyári utak, egymáshoz látogatások szerkesztését jelentette számára az események, társaságok képi megörökítése. Művészi fotókat sosem készített, fényképei között alig találunk tájképet – ismerős nélkül. A 200 tételes online képgyűjtemény sokszorosa áll még albumokban, digitalizálni csak azok közül merhetünk, amelyek szereplői hozzájárulnak közlésükhöz. A képeken szereplők neve, a helyszín és a kideríthető időpont a mutatóból elérhető.

Gyermekkorom izgalmas élménye volt a frissen előhívott normál 8-as filmek vetítése. A kallódó és romló filmtekercseket a kétezres évek közepén a Petőfi Irodalmi Múzeumnak adtuk át megőrzésre, most digitalizált másolatukból 17 rövid jelenetet elérhetővé tettünk. Fülep Lajos, Németh László mozdulatai számos tévés összeállításban szerepelnek ezekről a felvételekről.

A hagyaték egyetlen, teljesen offline része a levelezés maradt. Az e-mail előtti korszak egyik legaktívabb levelezőjeként apám gyakorlatilag két naplót is írt. A sajátját magának, de vele párhuzamosan, több szálon írta a levelezőtársak számára a szinte naponta levelekbe fogalmazott, „interaktív” *másikat* is.

*Állok sorban a postán.
Kezemben ötven-hatvan boríték.
Elöttem fiatal lány,
hóna alatt a szürke átvevő-könyv
ugyancsak teletömve.
Fanyar-kedves részvétellel
hátraszól:
– Maga is közület?
– Igen, valahogy úgy.*

(Levelek)

A levelezéstömeg legértékesebb, egybeköthető részeit, amelyeket értelemszerűen vidékre, a napi találkozás lehetőségétől elzárt levelezőtársakkal (Csorba Győzővel, Takáts Gyulával és Tüskés Tiborral) folytatott, a Pro Pannonia Kiadó

2005 és 2008 között öt kötetben megjelentette, a *Hálózati életműkiadásban* az általam e kötetekbe digitalizált levelek szerepeltetését sem tervezem.

Lélegző sorok, betűk

Tudtam, hogy apámat érdekli a grafológia, mutatta is, mit kell figyelni, miről árulkodnak a túlzott ívek, hurkok, heves kalligrafikus gesztusok. Kézírásával első ízben komolyabban mégis, csak 1997 nyarán találkoztam, amikor utolsó napjainak kötői hagyatékát, a fonyódi nyaralóban gondosan, hosszában félbehajtott verskéziratlapokat értelmeztük Csűrös Miklós és Lakatos András segítségével. Apám kézírása – grafológiai értelemben – szép, de bizony nehezen olvasható, főleg első látásra. Még később, a *Somogyi diák* begépelését követően sem kívántam volna e feladatot másnak, s főleg nem hittem volna, hogy kötelező penzumként szabom majd ártatlan egyetemistákra. Tény azonban, hogy a könyvtartudománynak billentyűmentes területei is vannak, s amikor megtaláltam apám korábbi évekből származó (1982–1996 közötti) kéziratait, lenyűgözött a gondosan iktatott, sorszámozott, újszülött versek sokasága, a frissen alakuló, számtalanszor átsatírozva formát nyerő költemények látványa. A kéziratkiadási projektben ezt a tranzíciót, a Fonyódon, A/4-es, félbehajtott lapokon kézírással megszülető versektől a kiadásra (már Pesten) legépelt változatokig vezető utat próbáljuk követhetővé, kutathatóvá tenni. A *Kései rádöbbenésbe* került verseknél e második változat már nem készülhetett el, de a korábbi versek alkotói folyamatának fontos része volt. A feladat így látványos és egyszerűbb is, hiszen a kötetekben megjelent változatok alapján a legtöbb esetben fölismerhető a kézírás, visszavetkeztethetőek a korábbi szövegváltozatok, szinonimák, átalakult szerkezetek. A kéziratokat eleinte keretes, újabban iframe-es szerkezetben jelenítjük meg a végleges szöveg mellett. A megvalósításban itt is az egyszerűsége törekedtünk, java script vagy flash felhasználása nélkül oldottuk meg, hogy a kézirat (mint *image map*) bármely pontjára kattintva kiemelhető legyen (*CSS:target* színezéssel) a végleges szöveg vonatkozó sora, és viszont, a végleges soroktól kiindulva, kiemelhető legyen (eltérő színnel szűrve) a grafikus kézirat mindazon szava, amelyből a végleges sor fogant – hiszen a kéziratokon gyakran több nekifutással, eltérő területeken, áthúzott részeket a lap alján letisztázva bontakozik ki egy-egy sor vagy strófa. A nehezebben kikristályosodó verseknél gyakran két kézirat maradt fenn, a letisztázott és a korábbi, piszkos változat. Ezeknél megtekinthetőek, soronként választhatóak az összefüggések mindkét változatra vetítve. A kéziratokat keletkezésük sorrendjében adjuk közre, megjelölve, mely kötetben kerültek végül kiadásra. Keltezésük az időrendi mutatóban szerepel, ebben az időszakban három-négy nyár versírói terméséből szüretelte apám egy-egy kötetre elegendőnek ítélt költői termését.

A kéziratkiadáson felsőéves, mesterszakos hallgatókkal dolgozunk 2009 óta, folyamatosan fejlesztve az eljárást, munkánk eredménye eddig 170 vers kézirat-eredetének felmutatása. A félév során négy kézirat (dupla kéziratokat választva ez két vers webrevitelét jelenti) feldolgozásánál többet nem érdemes elvárni – a feladat szépsége és aprólékossága, a segített, együtt végzett első kéziratfeldolgozást követő önálló munka izgalma és a „működő” eredmény sikerélménye így maradhat örömmel végzett, tanulságos gyakorlat.

Pünkösdi hírnök

A Fodor András hálózati életműkiadás a kéziratok mellett megjelenő végleges változatú verseken kívül 2010-ig valójában nem tartalmazott teljes műveket. Az életmű ívének érzékeltetését a vers- és esszékötetek, valamint a válogatott versfordításkötetek tartalomjegyzékének webrevitelével, indexelésével pótoltuk, s 2011-re teljessé vált a kötetborítókat is tartalmazó online bibliográfia, a címek, nevek, kiadási dátumok mutatóból is elérhető feldolgozottsága, ide értve a társfordítások, idegen nyelvű megjelenések és fontosabb, Fodor Andrásról szóló tanulmánykötetek szerepeltetését is.

A teljes szöveges digitalizálást gátló, korábban említett akadályok ekkorra jelentős mértékben enyhültek: a tanszék infrastruktúrája fejlődött, a hallgatók is egyre nagyobb számban jelezték, hogy önállóan, saját eszközzel, az egyetemen kívül is képesek digitalizálni. 2010 és 2013 között alkalmam nyílt az Informatikai (ma Információtudományi) Tanszék kurzusain jelentős számú hallgatóval digitalizálási feladatokat irányítani, így az életmű teljes szöveges webrevitele is értelmet nyerhetett, hasznosulhatott mint oktatási projekt. A 2013. januári frissítés eredményeként olvashatóvá és kutathatóvá vált közel 100 új, mutatóval feltárt naplóbegyűjtés, 15 verskötet és 4 esszékötet teljes szövege.

Bár tudtam, s a weboldalakon figyelmeztető szövegben jeleztem, hogy OCR-hibák maradhattak, elkerülhették figyelmünket a webre vitt szövegekben, könnyű szívvel mondtam igent a Gondolat Könyvkiadó megkeresésére 2012 végén. A *Fodor András összegyűjtött versei* címmel 2013. Könyvhetére tervezett első kötet (1944–1976) összeállítására nem tűnt lehetetlen feladatnak, hiszen a költői életmű egészét – valamennyi sorkötetet – sikerült újra szerkeszthetővé tenni.

A munka mégis nehezebbnek bizonyult a vártnál, nem pusztán a szövegek végző, figyelmes korrektúráját igényelte. 1987-ben, *Pünkösdi hírnök* címmel apám összefoglalta addigi költői életművét egy komoly terjedelmű válogatáskötetben. E kötetet nem digitalizáltuk, hiszen feltételeztük, hogy tartalma, néhány ifjúkori vers kivételével a sorkötetek része. Nem számoltam azonban az élő, formálódó költői életmű természetével, azzal, hogy az 1987 előtt keletkezett versek *Pünkösdi hírnökbe* került változata, mint legutolsó, a költő által kontrollált változat módosulhatott, megváltozhatott. A filológiai trivialisitás, hogy *nincs szöveg*, csakis *szövegváltozatok* léteznek, engem is megrézfált. Több száz, gyakran csak központosítási, de nem ritkán jelzőket, szókapcsolatokat érintő változtatás érvényesítése szükséges még a szövegek utolsó, azaz *érvényes* változatának kiadásához, és ezek a változatok kerülnek majd vissza az online kiadásba is, 2013 nyarára. Természetesen e javítás és frissítés feladatát már nem terhelem hallgatóimra: a korrektorképzés nem szerves része tanulmányaiknak.

* * *

Visszatekintve tíz év elvégzett munkájára, korántsem szeretném túlértékelni a létrehozott gyűjteményt. A számomra személyesen is fontos webtartalom irodalomtörténeti értékei és hasznosíthatósága ellenére, korszerű tartalomszolgáltatásnak aligha nevezhető. Az *iNapló* és a *Fodor András hálózati életműkiadás* oktatási műhelyprojekt maradt, amelynek lényege továbbra is az egyszerű, alapvető in-

formatikai eszközökre és előképzettségre épített megoldások fejlesztése és alkalmazása a közös munka során, készség szinten elsajátítható webes affinitás. Bölcsész hallgatóim kvalitásaiban és kreativitásában bízva, de munkabírásuk és figyelmük határait kitépve, olyan reális feladatokban gondolkodtam, amelyek fejlesztik érzéküket a hálózati gyűjteményszervezéshez és tartalomszolgáltatások tervezéséhez, amelyek segítik őket a digitalizálás jelentőségének megértésében, a forráskutatás, gyűjtés, kompiláció felelősségének és szépségének felismerésében. A projekt hangsúlyos elemei a tér- és időélmény ábrázolása a virtualításban, az információkat hitelesítő személyek és kapcsolataik feltérképezése. E tényezők határozzák meg jövőnk információtechnológiai fejlődését, a hálózati közeg további alakulását, amint tér, idő, emberi kapcsolatok vonzó–taszító erőterei formálták – apám életművét is.

Fodor János

„KÖNYVTÁRÜGYÉRT” KITÜNTETÉS

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség május 15-én megtartott közgyűlésén Fodor Péter elnök „Könyvtárügyért” kitüntetést nyújtott át

JEHODA IMOLÁNAK,

a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar könyvtára vezetőjének és

KISS GÁBORNAK,

a zalaegerszegi Deák Ferenc Könyvtár igazgatójának

a magyar könyvtárügyért, illetve az Informatikai és Könyvtári Szövetségben végzett kiemelkedő munkájáért.

A kitüntetetteknek szívből gratulálunk!